

ผลการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ  
ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

นางสาว สุปราณี การฟังคน



สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๔๒

ISBN ๙๗๔-๓๓๓-๗๔๓-๑

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19280618

EFFECTS OF TEACHING OF FAITH AND REFLECTIVE THINKING ENHANCEMENT  
ON PROBLEM SOLVING ABILITY OF NURSING STUDENTS.



Miss Supranee Kanphungton

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program of Nursing Education

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-743-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการทอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการต่อความสามารถในการ  
แก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล


โดย นางสาวสุปราณี การพึ่งตน

สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์


---

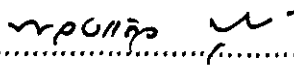
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

  
..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

  
..... อาจารย์ที่ปรึกษา  
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์)

  
..... กรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยพนก)

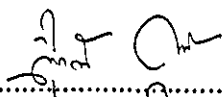
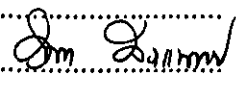
สุปราณี การพึ่งตน : ผลการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโตมนสิการต่อความสามารถในการ  
 แก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล (EFFECTS OF TEACHING OF FAITH  
 AND REFLECTIVE THINKING ENHANCEMENT ON PROBLEM SOLVING ABILITY OF  
 NURSING STUDENTS.) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์, D.N.Sc.  
 ๑๘๐ หน้า. ISBN ๙๗๔-๓๓๓-๗๔๓-๑.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนโดยสร้างศรัทธาและ  
 โยนิโตมนสิการต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล และเปรียบเทียบ  
 ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยสร้างศรัทธา  
 และโยนิโตมนสิการกับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ แบบของการทดลอง คือ แบบสองกลุ่ม วัตถุประสงค์และ  
 หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ ๓ ปีการศึกษา  
 ๒๕๔๒ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จำนวน ๖๐ คน ซึ่งได้จากการจับคู่คะแนนเฉลี่ยสะสมที่มี  
 คะแนนใกล้เคียงกัน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๓๐ คน กลุ่มทดลองได้รับการสอน  
 วิชาการพยาบาลเด็ก ๒ โดยใช้รูปแบบการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโตมนสิการ ส่วนกลุ่มควบคุม  
 ได้รับการสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโตมนสิการ  
 ประกอบด้วย แผนการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโตมนสิการ คู่มือการสอนตามหลักโยนิโตมนสิการ  
 สำหรับครู เอกสารประกอบการสอนวิชาการพยาบาลเด็ก ชุดฝึกทักษะการคิดตามหลักโยนิโตมนสิการ  
 สำหรับนักศึกษา และแบบประเมินการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดวัด  
 ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการตรวจสอบ  
 ความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความเที่ยงของแบบสอบถามกับ ๐.๗๐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ  
 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่ม  
 ควบคุม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลหลังการทดลอง กลุ่ม  
 ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

ภาควิชา ..... คณะพยาบาลศาสตร์ .....  
 สาขาวิชา ..... การพยาบาลศึกษา .....  
 ปีการศึกษา ..... ๒๕๔๒ .....

ลายมือชื่อนิติ .....  .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....  .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

# # 417 75950 36: MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: TEACHING OF FAITH AND REFLECTIVE THINKING ENHANCEMENT / PROBLEM SOLVING ABILITY / NURSING STUDENTS

SUPRANEE KANPHUNGTON: EFFECTS OF TEACHING OF FAITH AND REFLECTIVE THINKING ENHANCEMENT ON PROBLEM SOLVING ABILITY OF NURSING STUDENTS.

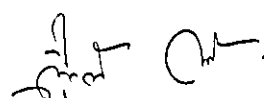
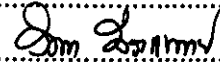
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VEENA JIRAPAET, D.N.Sc. 180 pp. ISBN 974-333-743-1.

The purposes of this quasi-experimental research were to study the effects of teaching of faith and reflective thinking enhancement on problem solving ability of nursing students. And to compare the problem solving ability of nursing students who attended faith and reflective thinking enhancement teaching method and those who attended regular teaching method. The research used pretest and posttest control group design. The samples were 60 junior nursing students who enrolled in a class of Pediatric Nursing II at Phrapokklao Nursing College. They were matched by GPA and randomly assigned into experimental and control group, 30 in each group. The experimental group attended the faith and reflective thinking enhancement teaching method. The control group attended regular teaching method. All research instruments were developed by the researcher and tested for content validity. The instruments included lesson plan, teacher manual, instruction document, student manual, and teaching evaluation form. The ability to solve nursing problems was tested by the modified essay question and had reliability of 0.70. Data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test.

Major findings were as follows:

1. The problem solving ability of nursing students in experimental group and control group after the experiment was significantly higher than before the experiment, at the 0.001 level.
2. The problem solving ability of nursing students in the experimental group was significantly higher than the control group, at the 0.001 level.

ภาควิชา ..... คณะพยาบาลศาสตร์.....  
 สาขาวิชา ..... การพยาบาลศัลยกรรม.....  
 ปีการศึกษา ..... ๒๕๕๒.....

ลายมือชื่อนิติ ..... .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.วิไล จีระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็นครูผู้เป็นกัลยาณมิตรของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ และกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยชนก รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังรายนามภาคผนวก ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสลบุรี ดร.ชุติมา ปัญญาพิณิจนุกร อาจารย์อารีย์ เสียรประมุข และนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓ ของวิทยาลัยพยาบาลทั้งสอง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการทดสอบเครื่องมือ ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี คณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ รวมทั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ สนับสนุน และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓ ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอโน้มรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ขอกราบขอบพระคุณมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงมณฑาทิพย์ กมลาคน์ ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ สุมน อมรวิวัฒน์ พระสุธีวรญาณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ โรจน์รุ่ง สุวรรณสุทธิ อาจารย์รัชณี สรรเสริญ ที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ ห่วงใย ช่วยเหลือ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกท่านที่ได้เอ่ยชื่อนาม

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณของมารดาผู้ล่วงลับไปแล้ว ขอกราบขอบพระคุณบิดาและอาจารย์วัฒนา บรรเทียงสุข ที่เป็นกำลังใจ ห่วงใย ดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

สุปราณี การพึ่งตน

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญ .....	ช
สารบัญตาราง .....	ฅ
<b>บทที่</b>	
๑ บทนำ .....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย .....	๕
๑.๓ แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย .....	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย .....	๗
๑.๕ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย .....	๗
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	๙
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	๑๐
๒.๑ การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ .....	๑๑
๒.๒ การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโตมนสิการ .....	๑๖
๒.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล .....	๓๖
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย .....	๕๔
๓ วิธีดำเนินการวิจัย .....	๕๕
๓.๑ แบบการทดลอง .....	๕๕
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	๕๖
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	๕๘
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	๗๑
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล .....	๘๕

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	๘๖
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล .....	๘๗
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม .....	๘๘
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม .....	๙๐
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	๙๖
๕.๑ สรุปผลการวิจัย .....	๙๙
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย .....	๑๐๐
๕.๓ ข้อเสนอแนะ .....	๑๐๖
รายการอ้างอิง .....	๑๐๘
ภาคผนวก .....	๑๑๙
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ .....	๑๒๐
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย .....	๑๒๖
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย .....	๑๓๑
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	๑๓๕
ภาคผนวก จ ดัชนีความยาก และอำนาจจำแนกของแบบสอบถามย้อนยุค .....	๑๖๗
ภาคผนวก ฉ ร้อยละของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล ภายหลังได้รับการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ.....	๑๗๐
ประวัติผู้วิจัย .....	๑๘๐



## สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
๑ คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม .....	๕๗
๒ ข้อคำถามในแต่ละกรณีของแบบสอบอัตนัยประยุกต์วัดความสามารถในการ แก้ปัญหาทางการพยาบาล จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการพยาบาล .....	๖๔
๓ เวลาเฉลี่ยที่ผู้ทรงคุณวุฒิใช้ในการทำแบบสอบ เวลาที่ปรับแล้ว และคะแนนของ แบบสอบอัตนัยประยุกต์วัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล .....	๖๖
๔ คะแนนของแบบสอบอัตนัยประยุกต์วัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการพยาบาล.....	๖๗
๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่มี GPA สูง กับกลุ่มที่มี GPA ต่ำ .....	๗๐
๖ การดำเนินการทดลองในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง .....	๗๓
๗ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง .....	๘๗
๘ ค่าเฉลี่ยของคะแนนและระดับความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง .....	๘๘
๙ ค่าเฉลี่ยของคะแนนและระดับความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง .....	๘๙
๑๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม .....	๙๐
๑๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการพยาบาลระหว่างก่อนการทดลองกับ หลังการทดลองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม .....	๙๑
๑๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง .....	๙๓
๑๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง .....	๙๔